

MEEST GESTELDE VRAGEN V7WK HHNK

Vragen over nut en noodzaak van de verbetering van de sluizen

- **Waarom heet het project 7 KUNSTwerken?**
De sluizen zijn stuk voor stuk prachtige kunstwerken, vaak met een rijke geschiedenis. Met de inbreng van de omgeving willen we tot een oplossing te komen die niet alleen technisch klopt, maar ook past in de rijke historie en bijdraagt aan de kwaliteit en de beleving van de sluislocatie.
- **Welke sluizen behoren tot de opgave?**
Tot de opgave behoren zeven sluislocaties gelegen in de provincie Noord-Holland. De sluislocaties betreffen de Noordersluis, Zuidersluis en de Hornsluis te Schardam (gemeente Edam-Volendam). De Grote Keersluis te Hoorn, de keersluis te Broekerhaven (gemeente Stede Broec), de Sassluis te Enkhuizen en de Spuisluis Oostoever te Den Helder.
- **Waarom versterkt HHNK alleen deze sluizen?**
Deze sluizen zijn onderdeel van Het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) dat door het Rijk is geïntroduceerd om samen met de Waterschappen/hoogheemraadschappen de waterveiligheidsopgaven in Nederland aan te pakken. Alle zeven sluizen die behoren tot deze opgave zijn afgekeurd op de betrouwbaarheid van de sluiting. Om de waterveiligheid ook in de toekomst te kunnen waarborgen is gekozen deze sluizen te versterken.
- **De sluizen zijn afgetoetst op betrouwbaarheid van sluiten, wat betekent dat precies?**
Betrouwbaarheid van sluiten is een faalmechanisme. Een faalmechanisme is een reden waardoor een sluis niet meer goed functioneert. Sluizen worden periodiek beoordeeld op hun faalmechanismen. Wanneer een sluis is afgekeurd op betrouwbaarheid van sluiting betekent dit dat de sluis bij hoogwater niet voldoende of op tijd gesloten staat waardoor ongewenst buitenwater naar binnen stroomt. Dit kan liggen aan de conditie van de sluisdeuren of -schuiven maar ook aan het sluitprotocol (daarin wordt bepaald wanneer de sluis geopend of gesloten staat).
- **Waarom worden de sluizen nu apart verbeterd en maken ze geen deel uit van lopende dijkversterkingen, zoals bijvoorbeeld het project Markermeerdijken?**
Het waterveilig maken van Nederland is een omvangrijke klus, daarom heeft het Rijk dat in een aantal stukken opgedeeld. Voor de dijken en kunstwerken zijn meerdere toetsrondes geweest (soort APK-keuring van de dijken). De Markermeerdijken, maar ook andere dijktrajecten in Noord-Holland zijn eerder afgetoetst en daarom is de verbetering van deze dijk ook eerder als nieuw project opgestart. Het hoogheemraadschap toetst steeds met de nieuwste info (klimaatverandering, nieuwe normering, nieuwe kennis, etc).
- **Wat is de doelstelling van de opgave?**
We versterken de sluizen om de veiligheid van het achterland te garanderen. In de Waterwet wordt gerekend met veiligheidsnormen. Dat zijn regels die bepalen welke kans op overstroming maximaal aanvaardbaar is voor een waterkering. Hoe hoger de veiligheidsnorm des te kleiner de kans op overstroming mag zijn en des te sterker de waterkering moet zijn. De sluizen in deze verbeteringsopgave moeten ten minste berekend zijn op een overstromingskans van 1/1000 per jaar. Ter vergelijking: de kans om de oudejaarstrekking van de Staatsloterij te winnen is 1/4,4 miljoen (cijfers 2014).
- **Betekent dat ook dat men in het achterland op dit moment niet veilig is?**
De aftoetsing van de sluizen levert op dit moment geen direct risico voor het achterland. Echter zijn nu wel maatregelen nodig om deze veiligheid ook voor de toekomst te waarborgen. Door deze sluizen nu te versterken kunnen we de veiligheid van het achterland voor de komende 100 jaar waarborgen.

Vragen over de impact van de opgave

- **In hoeverre hebben de geplande werkzaamheden impact op mijn directe fysieke leefomgeving?**
Afhankelijk van het gekozen voorkeursalternatief per sluis kunnen werkzaamheden impact hebben op de leefomgeving. Naar verwachting vinden de aanpassingen aan de sluis binnen de bestaande sluismuren plaats. De ruimtelijke impact op de leefomgeving is daarmee beperkt. De werkzaamheden zelf kunnen tijdelijk impact hebben op uw directe leefomgeving.
- **Kan ik hinder verwachten van de uitvoering en hoe lang duurt dat?**
Per sluislocatie kunnen omwonenden hinder ondervinden als gevolg van de werkzaamheden. Uiteraard hangt de mate waarop hinder wordt ondervonden af van de benodigde werkzaamheden per sluis en de afstand van uw woning of bedrijf ten opzichte van de sluis. Naar verwachting zal het vooral gaan om (tijdelijke) verkeers- en geluidshinder.
- **Hebben de werkzaamheden impact op de bereikbaarheid van mijn woning/bedrijf?**
Tijdens de werkzaamheden blijven woningen en/of bedrijven bereikbaar, al dan niet via een noodweg. Onderdeel van de uitvoering is daar waar nodig het opstellen van een verkeersplan in samenwerking met betrokken partijen en bewoners. Bijzondere situaties stemmen we individueel af. Met politie, brandweer en ambulance maken we aparte afspraken over de bereikbaarheid. Het kan zijn dat uw woning of bedrijf enige tijd via één kant of via een noodweg bereikbaar is. U wordt hierover tijdig geïnformeerd.
- **Kan ik tijdens de werkzaamheden nog wel gebruik maken van het achterliggende vaarwater en/of haven?**
Dit is afhankelijk van de werkzaamheden die we bij de betreffende sluis gaan uitvoeren. De toegang tot achterliggende haven kan beperkt zijn wanneer een sluis voor de aanpassingen tijdelijk gesloten wordt. De gebruikers en beheerders worden hierover tijdig geïnformeerd.
- **Hebben de werkzaamheden invloed op de fundering van mijn woning?**
Uitgangspunt is dat de werkzaamheden geen negatief effect hebben op de fundering van omliggende gebouwen.
- **Kunnen geplande evenementen rond de sluis gewoon doorgaan?**
Ruim voorafgaand aan de werkzaamheden wordt contact opgenomen met de organisatie van de jaarlijks terugkerende evenementen rond de sluis of in achtergelegen haven. Samen wordt gekeken of de werkzaamheden invloed hebben op het evenement en op welke wijze werkzaamheden en evenement op elkaar afgestemd dienen te worden.
- **Wat is de impact op de omliggende natuurgebieden (flora/fauna)?**
Per sluislocatie onderzoeken we welke impact de werkzaamheden hebben op omliggende natuurgebieden. De aanpassingen aan de sluis vinden naar verwachting binnen de bestaande sluismuren plaats. Van een structurele impact op natuur is geen sprake. Mogelijk is er een tijdelijk effect op de natuurwaarden tijdens de uitvoering. Indien nodig treffen we maatregelen om negatieve effecten voor flora en fauna te voorkomen of te beperken.

Vragen over Rijksmonumenten

- **Welk van de sluisen hebben een rijksmonumentale status?**
Van de zeven sluisen uit deze opgave hebben vijf sluisen een rijksmonumentale status. De rijksmonumenten betreffen de Noordersluis, Zuidersluis en de Hornsluis te Schardam, de Grote keersluis te Hoorn en de Sassluis te Enkhuizen.
- **De sluis is rijksmonument, wordt hier rekening mee gehouden?**
Ja, middels een bouwhistorisch onderzoek zijn de monumentale waarden en karakteristieke kenmerken van de sluis onderzocht en gewaardeerd. In een ambitiedocument ruimtelijke kwaliteit is vervolgens benoemd hoe we met deze karakteristieke kenmerken willen omgaan in de uitvoeringsfase. In samenwerking met een bouwhistoricus, de Rijksdienst voor het

Cultureel Erfgoed en de Stichting Historische Sluizen en Stuwen Nederland wordt een negatief effect op de rijksmonumentale status van de sluis voorkomen.

Vragen over meekoppelkansen

- **In hoeverre wordt met andere projecten van HHNK rondom de sluizen afgestemd?**
Gedurende de totstandkoming van het voorkeursalternatief vindt afstemming plaats met de andere lopende HHNK-projecten. Waar mogelijk worden doelstelling, planning, communicatie en werkzaamheden op elkaar afgestemd.
- **In hoeverre is er ruimte om ook andere kansen die zich rond de sluis voordoen mee te nemen in de verbeteropgave?**
Kansen en ideeën die bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van/rond de sluislocatie worden vroegtijdig verkend/opgehaald. Voor de meekoppelkansen die binnen budget, planning en procedure uitgevoerd kunnen worden, verkent HHNK de mogelijkheid deze mee te nemen in de verbeteropgave.

Vragen over samenwerking

- **Welke partijen zijn er actief binnen de opgave van de verbetering van de sluizen?**
Binnen de opgave werken Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (als opdrachtgever) en de combinatie Tauw/Frisco Civiel (opdrachtnemer) nauw samen. Dit doen zij in samenspraak met de provincie Noord-Holland, de betrokken gemeenten en de belanghebbenden in de omgeving van de sluislocaties.
- **Hoe worden omwonenden en belanghebbenden betrokken geïnformeerd/ betrokken?**
Omwonenden en belanghebbenden worden gedurende de hele verkenning/planuitwerkingsfase betrokken. Dit gebeurt door inloopbijeenkomsten en individuele gesprekken. Ook wordt er gecommuniceerd door middel van het uitbrengen van persberichten en via de website van HHNK.
- **Ik wil graag meepraten over de verbetering van de sluizen, bij wie kan ik terecht?**
Voor verschillende sluislocaties worden inloopbijeenkomsten georganiseerd, hierin wordt u geïnformeerd over de werkzaamheden en heeft u de kans uw zorgen, maar de kansen die u signaleert in te brengen. Indien u behoefte heeft aan een persoonlijk gesprek kunt u contact op nemen met de omgevingsmanager Frank Druijff: [06-52673370](tel:06-52673370) of frank.druijff@tauw.com.
- **Waar kan ik terecht voor meer informatie?**
Voor meer informatie kunt u terecht op www.hhnk.nl/7kunstwerken. Uw vragen kunt u per mail stellen via het emailadres frank.druijff@tauw.com.

Vragen over de inspraakprocedure

- **Wanneer vindt de formele inspraakprocedure plaats?**
Voor de verbetering van de sluizen wordt een Projectplan Waterwet opgesteld. In het projectplan staat het werk beschreven en de manier waarop het wordt uitgevoerd. Het vaststellen van het Projectplan gebeurt door de Provincie Noord-Holland en kent een eigen procedure. Belanghebbenden kunnen tot 6 weken na de bekendmaking van het Projectplan zienswijze indienen bij het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Deze procedure zal medio 2020 plaatsvinden.
NB: dit geldt niet voor de sluizen waar we alleen een aanpassing van het protocol doen, daar is geen projectplan voor nodig.
- **Wat gebeurt er met de zienswijze?**
De bevoegde gezagen verwerken de zienswijzen in een zogenoemde Nota van Antwoord. Hierin komt een overzicht van alle zienswijzen en of dit tot een aanpassing in het plan heeft geleid. Alle wijzigingen in het plan benoemen we in de Nota van Wijzigingen. De beide nota's worden met de definitieve vergunningen vastgesteld en liggen vervolgens 6 weken ter visie. Naar verwachting vindt dit medio 2020 plaats. Als de indiener van de zienswijze het niet eens is met de reactie op zijn zienswijze of met de wijziging, is beroep mogelijk bij de Raad van State.

Vragen over de planning

- **Wat is de planning van het project?**

De verkenningsfase van de verbeteropgave is gestart in het najaar van 2018 en loopt tot de zomer van 2019. In deze fase worden de zeven sluizen onderzocht en de verschillende oplossingsrichtingen voor de sluizen verkend. Dit leidt in de zomer van 2019 tot een voorkeursalternatief per sluis. Daarna werken we in de planuitwerkingsfase het voorkeursalternatief uit in een projectplan. De planuitwerkingsfase ronden we naar verwachting af in 2020. Daarna starten we met de realisatiefase, waarbij medio 2022 de sluizen aangepast zijn/weer veilig zijn.

Vragen over het verbeteren van de sluizen

- **Op welke manier wordt per sluis een oplossing voor de veiligheidsopgave bedacht?**

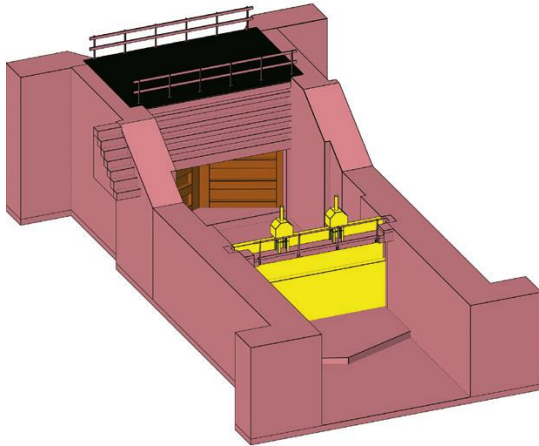
Door werksessies met het projectteam, beheerders en externe specialisten zijn mogelijke oplossingen bedacht om de sluizen te verbeteren. Dit is aangevuld met informatie uit milieuonderzoeken op de sluislocaties. Ook de direct betrokkenen hebben we persoonlijk óf tijdens inloopbijeenkomsten gevraagd naar de mogelijke oplossingen (en meekoppelkansen die zij zien). Dit heeft geleid tot meerdere oplossingsrichtingen. Voor deze oplossingen is getoetst of:

1. De oplossing voldoet aan het oplossen van de veiligheidsopgave
2. In aanmerking komt voor financiering door het Hoogwaterbeschermingsprogramma
3. Technisch uitvoerbaar is

Na deze toetsronde bleven drie kansrijke alternatieven over. Deze alternatieven hebben we beoordeeld vanuit een afwegingskader met verschillende beoordelingscriteria. Hierbij is onder andere gekeken naar het effect van de oplossing op de omgeving (o.a. natuur, cultuurhistorie, ruimtelijke kwaliteit, recreatie), op de beheerbaarheid, de duurzaamheid, de uitvoeringskosten en het draagvlak vanuit de omgeving. Het alternatief dat het beste scoorde op de beoordelingscriteria is het voorkeursalternatief (VKA). Het VKA is de oplossingsrichting, die de beste oplossing lijkt om aan de veiligheidsopgave te voldoen.

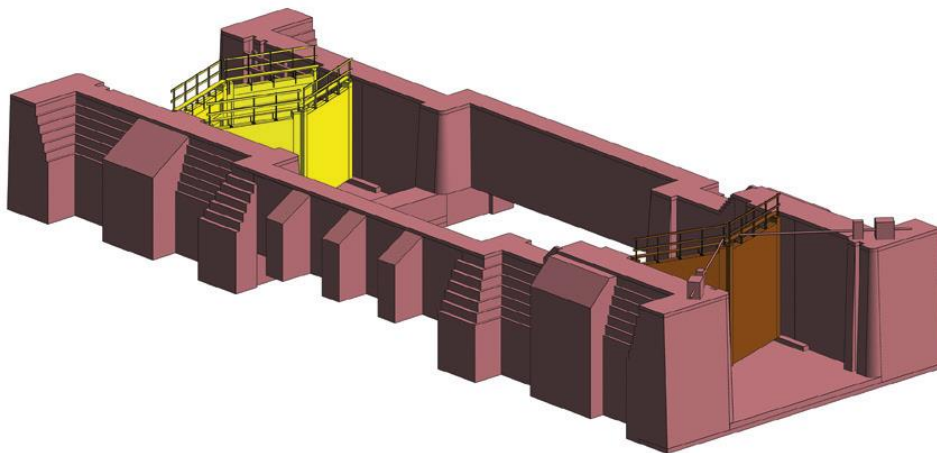
- **Wat is het voorkeursalternatief voor de sluizen in Schardam?**

Het voorkeursalternatief voor de sluizen in Schardam bestaat uit het vergroten van de kerende hoogte van de schuif. Omdat de drie sluizen in Schardam sterk op elkaar lijken, is het voorkeursalternatief voor alle sluizen van toepassing. Hierbij wordt bij de bestaande schuiflocatie de schuif zo aangepast dat deze een grotere kerende hoogte krijgt. Om de zichtbaarheid van de schuif in het landschap te beperken zal de schuif in twee delen worden uitgevoerd. Hierdoor komt de schuif niet boven het sluisplateau uit. De schuif bestaat uit één vast schot op gelijke hoogte met het sluisplateau en één bewegend deel. In open stand schuift het bewegende deel achter het vaste schot. In gesloten toestand sluit dit bewegende deel de watergang af. Onderstaand 3D-ontwerp toont het voorkeursalternatief met in geel de nieuwe schuif. In de planuitwerkingsfase onderzoeken we of het mogelijk is het voorkeursalternatief uit te voeren met twee beweegbare delen om zo de permanente zichtbaarheid van de schuif verder te verkleinen. Om hier een keuze in te kunnen maken moet het ontwerp eerst verder uitgedetailleerd worden.

- **Wat is het voorkeursalternatief voor de Sassluis Enkhuizen?**

Het voorkeursalternatief voor de Sassluis in Enkhuizen bestaat uit een extra set eb- en vloeddeuren aanvullend op de bestaande vloeddeuren. Aan de kant van de haven wordt, op de plek waar vroeger ook de deuren zaten, een extra set vloeddeuren teruggezet in de sluis. Dat geldt ook voor de extra set ebdeuren die aan de binnenzijde van de sluis, eveneens op de originele plek, worden teruggeplaatst. Onderstaand 3D-ontwerp toont het voorkeursalternatief met in geel de twee nieuwe sets deuren.

- **Wat is het voorkeursalternatief voor de Spuisluis Oostoever?**

Het voorkeursalternatief voor de Spuisluis Oostoever bestaat uit het versterken/vervangen van de huidige schuiven en het vervangen van één set wakerdeuren. Versterken van de huidige schuif. Dit kan door het aanbrengen van extra regels en stijlen, indien nodig in combinatie met het vervangen of oplassen van extra plaatmateriaal. Een andere optie is het vervangen van de huidige schuif door een geheel nieuwe schuif. Hierbij wordt de schuif in zijn geheel vervangen door een nieuwe schuif. De afweging tussen deze twee varianten gebeurt in de planuitwerkingsfase.

Vragen over de planuitwerking

- **Wat gebeurt er tijdens de planuitwerkingsfase?**

De planuitwerkingsfase is de periode waarin het voorkeursalternatief wordt uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Hierbij hoort ook het organiseren van de ruimtelijke procedures en vergunningen om de aanpassing aan de sluis wettelijk mogelijk te maken. In deze fase wordt het Projectplan Waterwet opgesteld. Als in opdracht van een waterbeheerder (HHNK) een waterstaatswerk wordt gewijzigd, is daarvoor een Projectplan nodig op grond van de Waterwet. In het Projectplan beschrijven we de aanpassing aan de sluis en de manier waarop het wordt uitgevoerd.

Vragen over de uitvoering

- **Hoe gaat HHNK om met eventuele schade tijdens de uitvoering?**

HHNK neemt vroegtijdig, voor de start van het werk contact op wanneer het vermoeden bestaat dat er nadeel of schade zou kunnen ontstaan zodat afspraken gemaakt kunnen worden over de afhandeling.

Wanneer er schade ontstaat zonder dat deze is voorzien kan het hoogheemraadschap aansprakelijk worden gesteld. Het hoogheemraadschap onderzoekt vervolgens of het daadwerkelijk aansprakelijk is. Zo ja, dan vergoedt het de schade.

Overige vragen

- **Wat is de rol van de provincie?**

Provincie Noord-Holland is op meerdere manieren betrokken bij de verbetering van de 7 sluizen. De provincie zet zich in voor de verbetering van de sluislocaties in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. De verbetering biedt meekoppelkansen op het vlak van onder andere natuur, recreatie en cultuurhistorie.

De wettelijke rol van de provincie is 'bevoegd gezag', dat wil zeggen dat Gedeputeerde Staten het definitieve plan dient goed te keuren. De provincie toetst het plan op ruimtelijke kwaliteit, ruimtelijke inpasbaarheid, vergunbaarheid en maatschappelijk draagvlak voor de gekozen ontwerp oplossingen. Ook is de provincie vergunningverlener (voor de omgevingsvergunning en natuurbeschermingswetvergunning) en ze coördineert alle benodigde vergunningen en de tervisielegging ervan.

- **Wat is de rol van de gemeente?**

Gemeenten zijn nauw betrokken bij de planuitwerking. Ze adviseren de provincie. Het verlenen van de vergunningen wordt gecoördineerd door de provincie en de gemeenten worden hierbij geconsulteerd.

- **Wat is de rol van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed?**

De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) wordt om advies gevraagd bij de beoordeling van de plannen per sluislocatie. Het betreffen enkele sluislocaties met een rijksmonumentale status.

- **Wat is de rol van het HHNK?**

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is opdrachtgever van het project verbetering van de zeven sluizen. Daarnaast werken medewerkers van het hoogheemraadschap met hun kennis van de sluizen en haar omgeving mee in het project. Er wordt bij de verbetering samengewerkt met de bouwcombinatie Tauw/Frisco Civiel.